

Жувайрия бинти ҳорис розияллоҳу анҳонинг фазллари (биринчи мақола)

19:35 / 02.10.2019 2250

Хижрий олтинчи сананинг Шаъбон ойида Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга Бани Мусталиқ қабиласининг у зотга қарши одам түплаётганлиги ҳақида хабар келди. Пайғамбар соллаллоҳу алайҳи васаллам душманни кутиб ўтирмасдан, устига босиб боришга қарор қилдилар. Ўша сафар Ислом лашкари ичиде Абдуллоҳ ибн Убай ибн Салул бошлиқ кўплаб мунофиқлар ҳам чиқишиди. Мусулмонларнинг Хандак урушидаги ғалабасидан кейин улар тарозининг оғир палласи томонига ўтиб олишган эди.

Икки тараф Бани Мусталиқнинг Мурайсий номли сувхонаси ҳудудида тўқнашдилар. Шунинг учун ушбу ғазот Мурайсий ғазоти ҳам дейилади. Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам ўша ерга чодир қурдирдилар. Кейин Умар ибн Хаттоб розияллоҳу анҳуга Бани Мусталиққа «Лаа илааха илаллоҳ»ни айтиб, ўзларини ҳам, молу мулкларини ҳам омон олиб қолишиларини эълон қилишни топширишди.

Аммо Бани Мусталиқликлар урушни ихтиёр қилишиди. Жангда улардан ўн киши ўлди ва қолганлари асир тушди. Эркак асиrlарнинг сони етти юзта эди. Уларнинг молу мулклари, хотинлари, болалари мусулмонларга ўлжа бўлди. Уларнинг барчаси Мадинаи Мунавварага олиб борилди. Етти юз

эркак, икки минг тая, беш минг қўй, икки юз оиланинг аёллари ва болалари тақсим бўлишларини кутиб тураг эдилар.

Асира аёллар ичидаги Бани Мусталиқ қавмининг улуғи Ҳорис ибн Абу Зирорнинг қизи Барра ҳам бор эди. У қабила бошлиғининг қизи сифатида ўша даврнинг олий тарбиясини кўрган, ҳамма нарсадан хабардор қиз сифатида вояга етган эди. У ёшлиқ чоғидаёқ Хузоъанинг машҳур йигитларидан Мусофеъ ибн Сафвонга турмушга берилган эди. Мусулмонлар билан бўлган жангда ўлган ўн кишидан бири ўша Мусофеъ ибн Сафвон эди.

Асиrlар ва ўлжаларни мужоҳидларга тақсимлаш бошланди. Барра бинти Ҳорис саҳобалардан Собит ибн Қайс ибн Шаммос розияллоҳу анхунинг чекига тушди. Катта оиласда ўсиб, улғайган Барра бинти Ҳорис ақли расо ва уддабурон ҳам эди. У Собит ибн Қайс ибн Шаммос розияллоҳу анху билан музокара олиб бориб, тўққиз увқия тилла бериб, ўзини озод қилишга шартнома тузди.

Барра бинти Ҳорис ушбу шартномадан кейин ўша келишилган миқдордаги тиллани топиш пайига тушди. Бу мақсадга эришиш учун нима қилиш кераклигини у яхши билар эди. Шунинг учун ҳеч иккиланмасдан, тўғри Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг ҳузурларига келди ва:

«Эй Аллоҳнинг Расули, мен муслима аёлман, «Лаа илааха иллаллоҳ» деб ва сизни Аллоҳнинг Расули, деб шаҳодат келтирганман. Мен ўз қавмининг саййиди Ҳориснинг қизиман. Бошимга сизга махфий бўлмаган бало тушди. Мен Собит ибн Қайс ибн Шаммоснинг чекига тушдим. У мен билан тоқатим ҳам, қўлим ҳам, қудратим ҳам етмайдиган нарсага аҳднома тузди. У тўққиз увқия тилладан иборатдир. Мени ўшанга рози бўлишим сиздан умид қилганим учун бўлди. Аллоҳ сизга саловот юборсин. Сизнинг ҳузурингизга тузган шартномамни адо этишда ёрдам сўраб келдим», деди.

Расууллоҳ соллаллоҳу алайҳи васаллам:

«Сенга бундан кўра яхшироқ бўлишини хоҳлайсанми?» дедилар.

«У нимадир, эй Аллоҳнинг Расули?» деди у.

«Сенинг шартномангни адо қилиб, ўзингга уйланаман», дедилар у зот.

«Хўп! Эй Аллоҳнинг Расули!» деди у.

«Ўшандоқ қилганим бўлсин», дедилар у зот.

«Буниси қандай бўлди?» дейиш мумкин. Ҳақиқатда бундай бўлишига ақл бовар қилмайди. Бу гап-сўзлар кечагина қирғинбарот уруш қилган икки тарафнинг икки вакили ўртасида бўлиб ўтмоқда. Қандай аёл кеча ўз эрини қатл қилган томоннинг бошлиғининг бир оғиз сўзи илингча хотин бўлишга рози бўлиши мумкин?!

Яна қавмининг тирик қолган барча аъзолари асир қилиб, тақсимлаб олинган бўлса?!

Яна бу аёл ўз қавмининг улуғининг аслзода қизи бўлса?!

Барра бинти Ҳориснинг бундай қилишига сабаб бор эди. Бу сабабни ундан бошқа фақат Яратганинг Ўзи билар эди.

Бу сабабни билиш учун имом Байҳақий у кишининг ўзидан қилган ривоятни келтирамиз:

«Набий соллаллоҳу алайҳи васалламнинг келишларидан уч кеча олдин тушимда Ясрибдан бир ой келиб, қучоғимга тушганини кўрдим. Буни бирорвга айтишни истамадим. Асирга тушганимизда тушим ўнгидан келишини орзу қилдим. Бас, у зот мени озод қилиб, никоҳларига олдилар».

Ҳа, гап бу ёқда экан. Ҳамма нарса олдиндан аён бўлган экан. Шунинг учун ҳам Барра бинти Ҳорис Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламга дастлаб мурожаат қилганда:

«Эй Аллоҳнинг Расули, мен муслима аёлман, «Лаа илааха иллаллоҳ» деб ва сизни Аллоҳнинг Расули, деб шаҳодат келтирсанман», деган экан.

Энди Барра бинти Ҳориснинг тутган иши тушунарли бўлди. Аммо Расулуллоҳ соллаллоҳу алайҳи васалламнинг тутган ишларини қандай тушуниш мумкин? У зот дунёдаги энг карамли зот эдилар. Бир асира аёл ёрдам сўраб келса, ёрдам беришлари турган гап эди. Шарт қўймай, пулни бериб юбораверсалар бўлмасмиди? Нима учун шартномадаги маблағни тўлаш билан бирга уйланишни ҳам таклиф қилдилар экан?

(Давоми бор)

«Ҳадис ва ҳаёт» китобидан